

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga



Serie nouă, tomul 7, 1996

5-6

Mai - Iunie

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA“

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PAPACOSTEA (*redactor șef*), VENERA ACIIM,
PAUL CERNOVODEANU, VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN
CONSTANTINIU, EUGEN DENIZE, ANDREI EȘANU,
GEORGETA PENELEA-FILITTI, NAGY PIENARU, APOSTOL
STAN, ION STANCIU.

„REVISTA ISTORICĂ“ apare de 6 ori pe an în numere duble.

În țară revista se poate procura pe bază de abonament la:
RODIPET S.A.; Piața Presei Libere nr. 1, Sect. 1, P.O. Box 33-57,
Fax 401-222 6407, Tel. 401-618 5103; 401-222 4126, București,
România; ORION PRESS INTERNATIONAL S.R.L., Șos.
Olteniței 35-37, Sect. 4, P.O. Box 61-170, Fax 401-312 2425;
401-634 7145, Tel. 401-634 6345, București România; AMCO
PRESS S.R.L., Bd. N. Grigorescu 29 A, ap. 66, Sect. 3, P.O. Box
57-88, Fax 401-312 5109, Tel. 401-643 9390; 401-312 5109,
București, România.

La revue „Revista Istorică“ paraît six fois par an en numeros doubles.

Toute commande de l'étranger pour les travaux parus aux Éditions
de l'Academie Roumaine sera adressée à: RODIPET S.A. Piața
Presei Libere nr. 1, Sect. 1, P.O. Box 33-57, Fax 401-222 6407; Tel.
401-618 5103; 401-222 4126, București, România; ORION PRESS
INTERNATIONAL S.R.L., Șos. Olteniței 33-37, Sect. 4, P.O.
Box 61-170, Fax 401-312 2425, 401-634 7145, Tel. 401-634 6345,
București, România.

REDACȚIA:

ION STANCIU (*redactor șef adjunct*)
NAGY PIENARU
VENERA ACHIM

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru
schimb, precum și orice corespondență se
vor trimite pe adresa redacției revistei
„REVISTA ISTORICĂ“, B-dul Aviatorilor,
nr. 1, 71247 – București, tel. 650 72 41

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie nr. 13, Tel. 410 32 00

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ

TOM VII, NR. 5-6

Mai – Iunie 1996

SUMAR

SOCIETATE, BISERICĂ, AUTORITATE

- GHEORGHE LAZĂR, Aspecte ale ideologiei politice în Țara Românească și Moldova (a doua jumătate a sec. al XVII-lea) 331
- OANA DRAGOTONIU, Implicarea bisericii în practica juridică din Țara Românească, în timpul lui Matei Basarab 345
- MARIANA LAZĂR, Primul act domnesc de întărire a proprietăților mănăstirii Cotroceni. Hrisovul lui Constantin Brâncoveanu 357
- DANIELA ARGEȘANU, Portretul bunului creștin sau ideea de identitate culturală în Șcheii Brașovului în secolul al XVIII-lea 373
- LIGIA LIVADĂ-CADESCHI, LAURENȚIU VLAD, Condica sfintei mănăstiri Călușul. Un manuscris necunoscut din 1803 al lui Dionisie Eclisiarhul (I) 385

ORTODOXIE ȘI CATOLICISM ÎN ȚĂRILE ROMÂNE

- VIOREL ACHIM, Ordinul franciscan în țările române în secolele XIV-XV. Aspectele teritoriale 391

DOCUMENTE PRIVIND MĂNĂSTIRILE ÎNCHINATE

- VALERIU STAN, Un memoriu inedit din preajma secularizării referitor la problema mănăstirilor închinat din România 411
- MARIANA LAZĂR, Acte domnești reglementând statutul mănăstirilor închinat (sfârșitul sec. al XVIII-lea) 427

OPINII

- V. V. MUNTEAN, Statul și biserica la români (sec. XV-XX) 437

„Revista istorică”, tom VII, nr. 5-6, p. 327-472, 1996

www.dacoromanica.ro

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Europa, europeism, integrare europeană la Institutul Italian de Studii Filosofice din Napoli (Ștefan Delureanu); Conferința internațională dedicată lui Petru Movilă, Kiev, 15–16 martie 1996 (Constantin Rezachevici); Simpozionul: „Relații româno-otomane și româno-turce”, București, 22 aprilie 1996 (Nagy Pienaru); Călătorie de studii în Cehia și Slovacia (Florin Müller) 453

NOTE ȘI RECENZII

- A. ADU BOAHEN, *African perspectives on colonialism*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1990, 133 p. (Viorel Cruceanu); FABRIZIO DOLCI, *Effemeridi Patriotiche editoria d'occasione e mito del Risorgimento nell'Italia Unita (1860–1900)*, Roma, 1994, 255 p. (Raluca Tomî); Preot IOAN DURĂ, *Din istoria bisericii ortodoxe române a anilor 1945–1989. Evidențe și realități din viața acesteia*, cu o postfață de Mihai Rădulescu, Edit. Ramida, București, 1994, 130 p. (Mihai Sorin Rădulescu); EMANOIL HAGI-MOSCO, *București – Amintirile unui oraș. Ziduri vechi. Ființe dispărute*, Edit. Fundației Culturale Române, București, 1995, 326 + il. (Adrian-Silvan Ionescu); EVAN MAWDSLEY, THOMAS MUNCK, *Computing for Historians. An Introductory Guide*, Manchester University Press, Manchester/New York, 1993, 231 p. (Irina Gavrilă); YITZHAK RABIN, *The Rabin Memoirs*, Steimatzky House, 1994, 272 p. (Betinio Diamant); MIA J. RODRIGUEZ SALGADO, *Metamorfosi di un impero. La politica asburgica da Carlo V a Filippo II (1551–1559)*. Prefazione di Helmut Koenigsberger, Milano, 1994, 536 p. (Eugen Denize); VIRGILIU Z. TEODORESCU, *Arcul de Triumf*, Edit. Militară, București, 1995, 70 p. + il. (Valeriu Stan). 459

REVISTA ISTORICĂ

NEW SERIES
TOME VII, Nos 5-6
May - June 1996

CONTENTS

SOCIETY, CHURCH, AUTHORITY

GHEORGHE LAZĂR, Aspects of Political Ideology in Wallachia and Moldavia (Second Half of the 17th Century)	331
OANA DRAGOTONIU, The Interference of the Church with Juridical Practice in Wallachia During the Reign of Matei Basarab	345
MARIANA LAZĂR, The First Princely Document Sanctioning the Right to Possession of the Cotroceni Monastery Issued by Constantin Brâncoveanu	357
DANIELA ARGEȘANU, The Portrait of the Good Christian or the Idea of Cultural Identity in Șcheii Brașovului in the 18th Century.	373
LIGIA LIVADĂ-CADEȘCHI, LAURENȚIU VLAD, The Ledger of the Holy Monastery of Căluu. An Unknown Manuscript by Dionisie Eclislarhul Dating Back to 1803 (I).	385

ORTHODOXISM AND CATHOLICISM IN THE ROMANIAN PRINCIPALITIES

VIOREL ACHIM, The Franciscan Order in the Romanian Lands in the 14th-15th Centuries. Territorial Aspects	391
--	-----

DOCUMENTS CONCERNING THE DEDICATED MONASTERIES

VALERIU STAN, A Previously Unpublished Statement on the Issue of the Dedicated Monasteries in Romania	411
MARIANA LAZĂR, Princely Documents for the Establishment of the Status of the Dedicated Monasteries (Late 18th Century)	427

OPINIONS

V. V. MUNTEAN, State and Church in Romanian Society (15th-20th Centuries).....	437
--	-----

„Revista istorică“, tom VII, nr. 5-6, p. 327-472, 1996

www.dacoromanica.ro

SCIENTIFIC LIFE

- Europe, Europeism, European Integration at the Italian Institute of Philosophical Studies in Naples (*Ștefan Delureanu*); International Conference dedicated to Petru Movilă, Kiev, 15–16 March 1996 (*Constantin Rezachevici*); The Symposium: "Romanian-Ottoman and Romanian-Turkish Relations", Bucharest, 22 April 1996 (*Nagy Pienaru*); Documentary Trip to Czechia and Slovakia (*Florin Müller*) 453

NOTES AND REVIEWS

- A. ADU BOAHEN, *African Perspectives on Colonialism*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1990, 133 pp. (*Viorel Cruceanu*); FABRIZIO DOLCI, *Effemeridi Patriotiche editoria d'occasione e mito del Risorgimento nell'Italia Unita (1860–1900)*, Rome, 1994, 255 pp. (*Raluca Tomi*); Priest IOAN DURĂ, *Din istoria bisericii ortodoxe române a anilor 1945–1989. Evidențe și realități din viața acesteia* (From the History of the Romanian Orthodox Church in the Years 1945–1989), with an afterword by Mihai Rădulescu, Edit. Ramida, Bucharest, 1994, 130 pp. (*Mihai Sorin Rădulescu*); EMANOIL HAGI-MOSCO, *București – Amintirile unui oraș. Ziduri vechi. Ființe dispărute* (Bucharest – Memories of a City. Old Walls. Departed People), Edit. Fundației Culturale Române, Bucharest, 1995, 326 + ill. (*Adrian-Silvan Ionescu*); EVAN MAWDSLEY, THOMAS MUNCK, *Computing for Historians. An Introductory Guide*, Manchester University Press, Manchester/New York, 1993, 231 pp. (*Irina Gavrilă*); YITZHAK RABIN, *The Rabin Memoirs*, Steimatzky House, 1994, 272 pp. (*Betinio Diamant*); MIA J. RODRIGUEZ SALGADO, *Metamorfosi di un impero. La politica asburgica da Carlo V a Filippo II (1551–1559)*. Prefazione di Helmut Koenigsberger, Milano, 1994, 536 pp. (*Eugen Denize*); VIRGILIU Z. TEODORESCU, *Arcul de Triumf* (The Triumph Arch), Edit. Militară, Bucharest, 1995, 70 pp. + ill. (*Valeriu Stan*). 459